

ОЦЕНЯВАНЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Ангел Петков

Държавна търговска гимназия „Димитър Хадживасилев“ – Свищов

Резюме. Тази статия е споделен опит за практическо прилагане на ритмичността на оценяване в предмета „Физическо възпитание и спорт“. Разписани са различните тестове във времето и практикуваните способи за оценяване, използвани в работата.

Keywords: evaluation, physical education and sport, physical abilities

Проверката и оценката на резултатите от обучението по физическо възпитание са важна съставна част от цялостния учебен процес. Те имат не само контролни, но и обучаващи и възпитаващи функции. В хода на проверката се получава информация за достигнатото развитие на моториката и за нивото на физическата дееспособност на учениците. Обект за проверка и оценка по физическо възпитание са: *техниката на изпълнение на различните физически упражнения; количествените резултати изразяващи състоянието на физическата дееспособност; знанията, свързани с физическите упражнения, и уменията те да се прилагат.*

Оценяването в българското училище е регламентирано от НАРЕДБА № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване. За учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“, който по учебен план се изучава с два учебни часа седмично, за оформяне на срочна оценка се изискват минимум три оценки от практически изпитвания съгласно чл.11 а, ал.1 ,т. 5 на същата наредба. В чл. 11, ал.2 се регламентира ритмичността на текущите оценки.

Знанията, технико-тактическите спортни умения, нивото на физическата кондиция и координация и отношенията се оценяват чрез система за оценяване на учениците по предмета „Физическо възпитание и спорт“ на МОН (Указание по физкултура (спорт) на МОН 1995/1996 г.).

С цел равномерно натоварване на учениците през срока и изпълнение на изискванията регламентираме изпълнението на различните нормативи във времето, като срочната оценка се формира като средноаритметична от цялостния сбор на получените точки и получените оценки за активност в часовете. Текущите оценки на различните тестове са трансформирани по формулата:

$$P=2+4 \frac{R}{M}$$

където:

M – е максималният брой точки от теста;

R – са получените от ученика точки на теста;

P – е оценката на ученика за определения тест.

Тестовите за проверка на уменията по вид спорт са съобразени с условията в училището и изискванията на учебната програма за едно от основните ядра в горен курс. Като основа за работата през годината вземаме за входно ниво постиженията от трите норматива (*50 м гладко бягане, скок от място с два крака, 300/600 м гладко бягане*) като показател за реалното физическо състояние на ученика, същите тестове използваме като изходно ниво, което дава възможност за сравнение и отчитане на реалния резултат от обучението през годината.

Приложение 1

СИСТЕМА

ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

в Държавната търговска гимназия „Димитър Хадживасилев“ – Свищов

Изготвената система е съобразена със следните основни изисквания от НАРЕДБА № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване:

1. Текущите изпитвания са устни, писмени и практически
2. Според организацията текущите изпитвания и изпитите са:
 - индивидуални
 - групови
3. За учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“, който по учебен план се изучава с два учебни часа седмично, за оформяне на срочна оценка, се изискват минимум три оценки от практически изпитвания съгласно чл.11 а, ал.5 от НАРЕДБА № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.
4. С практическите изпитвания се оценяват постигнатите практически умения на учениците и тяхната физическа дееспособност.
5. След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки. Сроковете за вписване на оценките в документацията са:
 - в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания.

6. Тестът за входно равнище се провежда в до 3-седмичен срок от началото на учебната година.

I учебен срок
ПЪРВА ОЦЕНКА
ВХОДНО НИВО

месец ОКТОМВРИ

Първата текуща оценка се поставя върху постиженията от лекоатлетическите нормативи (50 м гладко бягане, 300/600 м гладко бягане, скок от място), като точките от постиженията се трансформират по следния начин:

под 0 т.
от 0 т. до 2 т. =
от 3 т. до 5 т. =
от 6 т. до 10 т. =
от 11 т. до 15 т. =

Слаб 2
Среден 3
Добър 4
Много добър 5
Отличен 6

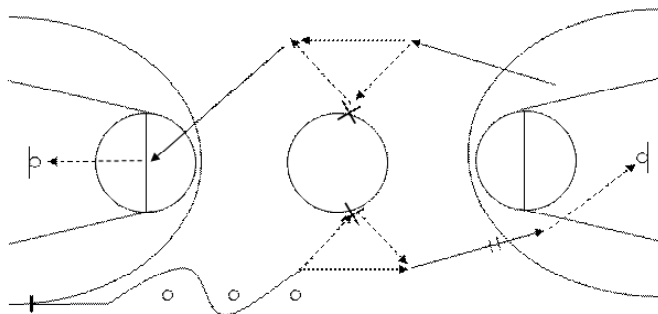
ВТОРА ОЦЕНКА

месец НОЕМВРИ

ОЦЕНКА НА ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ ПО БАСКЕТБОЛ

За оценяване на технико-тактическите умения се изпълнява по-долу описаното упражнение за определено време и наказателни точки съобразно критериите за оценка.

Упражнението започва от стартовата линия. Изпитваният води топката с външната на стойката ръка, след излизане от стойките подава с две ръце от гърди на партньор и притичва да получи топката, след което дриблира и с две крачки стреля в коша, овладява топката и я подава на партньора и притичва, за да я получи, и продължава с дрибъл до наказателната линия, откъдето изпълнява с помощта на партньора три наказателни удара. С удрянето на топката в ринга или таблото след изпълнението на третия наказателен времето се спира.

Фигура 2

ЛЕГЕНДА

- | старт
- движение на играча с топка
-→ движение на играча без топка
- движение на топката
- //→ дрибъл с крачка за стрелба
- × играч
- стойка

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ

- Контролно време за изпълнение: девойки – 22 сек.; юноши – 20 сек.
- Общ брой точки – 15 точки.
- При просрочване над определеното време се отнемат 3 точки.
- За технически грешки се отнема по 1 точка за всяка грешка.
- За пропуснат кош се отнема по 1 точка.

СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

13 – 15 т.	Отличен 6
10 – 12 т.	Много добър 5
7 – 9 т.	Добър 4
4 – 6 т.	Среден 3
Под 4 т.	Слаб 2

ТРЕТА ОЦЕНКА

месец **ДЕКЕМВРИ**

ОЦЕНКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

Третата текуща оценка се поставя върху постиженията от изпълнението на нормативи (*изправяне от тилен лег за девойки / лицеви опори с отскок за юноши*), като точките от постиженията се трансформират по следния начин:

Отказал да изпълнява	Слаб 2
1 т.	Среден 3
2 т.	Добър 4
3 т.	Много добър 5
4 – 5 т.	Отличен 6

ЧЕТВЪРТА ОЦЕНКА

месец **ЯНУАРИ**

ОЦЕНКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

Четвъртата оценка се поставя върху постиженията от изпълнението на норматива (*пъргавина*).

Отказал да изпълнява
от 0 т. до 1 т.
2 т.
3 т.
4 – 5 т.
-

Слаб 2
Среден 3
Добър 4
Много добър 5
Отличен 6

ПЪРВА ОЦЕНКА

месец ФЕВРУАРИ

ОЦЕНКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

Първата текуща оценка се поставя върху постиженията от изпълнението на нормативи (*изправяне от тилен лег за девойки / лицеви опори с отскок за юноши*), като точките от постиженията се трансформират по следния начин:

Отказал да изпълнява
от 0 т. до 1 т.
2 т.
3 т.
4 – 5 т.

Слаб 2
Среден 3
Добър 4
Много добър 5
Отличен 6

ВТОРА ОЦЕНКА

месец МАРТ

ОЦЕНКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

Втората текуща оценка се поставя върху постиженията от изпълнението на норматива (*пъргавина*).

Отказал да изпълнява
от 0 т. до 1 т.
2 т.
3 т.
4 – 5 т.

Слаб 2
Среден 3
Добър 4
Много добър 5
Отличен 6

ТРЕТА ОЦЕНКА

месец АПРИЛ

ОЦЕНКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

Третата текуща оценка се поставя върху постиженията от лекоатлетическите нормативи (*50 м гладко бягане, 300/600 м гладко бягане, скок от място*), като точките от постиженията се трансформират по следния начин:

под 0 т.
от 0 т. до 2 т. =
от 3 т. до 5 т. =
от 6 т. до 10 т. =
от 11 т. до 15 т. =

Слаб 2
Среден 3
Добър 4
Много добър 5
Отличен 6

ЧЕТВЪРТА ОЦЕНКА

месец МАЙ

ОЦЕНКА НА ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ ПО ВОЛЕЙБОЛ

Ученикът взема топката и в среден стоеж подава с двете ръце отдолу на височина най-малко 1 м – три пъти последователно. Без прекъсване на упражнението следва подаване с придвижване напред. Подаването се извършва с двете ръце отгоре, като топката се отправя напред, но не по-ниско от 2 м на височина. След като направи три подавания на тази височина, изпълнява четвърто, по-високо, и с горен удар прехвърля мрежата. След упражнението се изпълняват 10 начални удара до набиране на 15 точки.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ

- Общ брой точки – 15 точки.
- За всяко успешно подаване се дава по 1 точка, за прехвърляне на мрежата – 2 точки.
- За всеки успешен начален удар се дава 1 точка до набиране на 15 точки.

СКАЛА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

13 – 15 т.

10 – 12 т.

7 – 9 т.

4 – 6 т.

Под 4 т.

Отличен 6

Много добър 5

Добър 4

Среден 3

Слаб 2

P.S. Конкретните дати за всяка паралелка са заложиени в Годишното тематично разпределение на всеки учител.

EVALUATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS IN STATE HIGH SCHOOL “D. HADZHIVASILEV” – SVISHTOV

Abstract. This article represents shared experience for practical application of rhythm evaluation in the subject „Physical Education“. Various tests over time and practice methods of evaluation used in the work are registered.

✉ **Mr. Angel Petkov**

Dimitur Hadjivasilev State Trade High School
11, Dimitar Hadzhivasilev Str.
5250 Svishtov, Bulgaria
E-mail: bigpak@abv.bg